

JIDDU KRISHNAMURTI - OB NOGAH UČITELJA

OB NOGAH UČITELJA

JIDDU KRISHNAMURTI

teozofija v sloveniji

Jiddu Krishnamurti - Alcyone

OB NOGAH UČITELJA

Naslov izvirnika: At the feet of the master

Izvirnik izdal: The Theosophical Publishing House, 1910

Druga elektronska izdaja

Prevod, prelom in izdal: Anton Rozman

Slika na naslovnici: Nicholas Roerich - Book of wisdom - © Nicholas Roerich Museum

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice: © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 102205443

ISBN: 978-961-6561-44-0 (PDF)

OB NOGAH UČITELJA

ALCYONE

VSEM, KI TRKAJO

Iz neresničnosti popelji me v resničnost.

Iz teme popelji me v svetlobo.

Iz smrti popelji me v nesmrtnost.

teozofija v sloveniji

Vsebina	Stran
<i>Predgovor</i>	5
<i>Razločevanje</i>	7
<i>Brezželjnost</i>	13
<i>Dobro ravnanje</i>	16
<i>Ljubezen</i>	22

Predgovor

Te besede niso moje; so besede mojstra¹, ki me je učil. Brez njega ne bi mogel narediti ničesar; z njegovo pomočjo pa sem stopil na Pot². Tudi vi si želite stopiti na prav to Pot, zato bodo besede, ki mi jih je govoril, pomagale tudi vam, če jih boste upoštevali. Ni dovolj reči, da so resnične in lepe. Človek, ki želi uspeti, mora storiti natančno to, kar sporočajo. Gledanje hrane in govorjenje, kako je dobra, ne poteši lačnega človeka. Iztegniti mora roko in jesti. Zato poslušanje mojstrovih besed še ni dovolj. Morate skladno z njimi tudi delovati. Prisluhniti morate vsaki besedi, prestreči vsak namig. Če ga ne prestrežete, če preslišite besedo, potem sta izgubljena za vedno; kajti on ne pove dvakrat.

Ta pot zahteva razvoj štirih sposobnosti:

¹ Mojster – Beseda *mojster* je prevod sanskrske besede *guru*, ki pomeni “duhovni učitelj”. Teozofi jo uporabljajo kot oznako za *adepte* (vpeljane), od katerih so prejeli učenje, hkrati pa označuje tudi človekov *višji jaz*. Mojster je človek, ki je prebudil svoje višje principe in v njih živi.

² Pot – Izraz *Pot* se omenja v vseh mističnih delih in je sinonim za človekov *višji jaz*. “Ti si Pot,” je rečeno na novo posvečenemu adeptu-guruju, ta pa to izreka dalje svojemu učencu. Nek mojster je dejal: “Jaz sem način in Pot.”

- razločevanja,
- brezželjnosti,
- dobrega ravnanja,
- ljubezni.

Skušal vam bom posredovati, kar mi je o njih povedal mojster.

Razločevanje

Prva od teh sposobnosti je razločevanje. To običajno razumemo kot razločevanje med resničnostjo in neresničnostjo, kar ljudi usmeri k temu, da stopijo na Pot. Je to, a tudi precej več. Uporabljati jo je potrebno ne le na začetku Poti, temveč na vsakem koraku, vsak dan, do konca. Na Pot ste se podali, ker ste se bili naučili, da je le na njej mogoče odkriti kaj vrednega. Ljudje, ki tega ne vedo, si prizadevajo pridobiti bogastvo in moč, ki pa trajata največ eno življenje in zato ne zadevata resničnosti. Obstajajo pomembnejše zadeve – zadeve, ki pripadajo resničnosti in ostanejo trajne. Ko jih enkrat doživiš, na ostale pozabiš.

Na svetu obstajata le dve vrsti ljudi, ti, ki vedo, in oni, ki ne vedo. In to vedenje je edina stvar, ki kaj velja. Za katero vero se odloči človek, pripadnik katere rase je – to ni pomembno. Dejansko pomembno je le vedenje – poznavanje Božjega načrta za ljudi. Kajti Bog³ ima načrt, in ta načrt je evolucija. Ko ga človek enkrat vidi in resnično spozna, si ne more kaj, da zaradi njegove veličastnosti in lepote ne bi pomagal pri njegovi izvedbi ter se

³ Bog – Teozofija razlikuje med Bogom kot neskončnim obstojem, absolutnim, ter manifestacijo tega vzvišenega obstoja kot razodetim Bogom, Logosom ali Besedo, ki razvija in vodi vesolje.

z njim poistovetil. Torej, ker ve, je na Božji strani, se zavzema za dobro in upira zlu, deluje v prid evolucije in ne sebično.

Če je na Božji strani, tedaj je eden od nas. In niti najmanj ni pomembno, če je hindujec ali budist, kristjan ali musliman, če je Indijec ali Anglež, Kitajec ali Rus. Ti, ki so na njegovi strani, vedo, zakaj so tukaj in kako morajo delovati. In si to tudi prizadevajo. Ostali pa, ki še ne vedo, kako bi morali delovati, pogosto delujejo nespametno. Pri tem se zatekajo k načinom, za katere upajo, da jim bodo prinesli ugoden rezultat, kajti ne vedo še, da je vse eno, in da se zato za kogarkoli lahko ugodno izteče le tisto, kar hoče Eno. Namesto resničnosti sledijo neresničnosti. Dokler tega ne znajo razločevati, se ne morejo postaviti na Božjo stran. In prav zato prvi korak predstavlja to razločevanje.

Toda celo tedaj, ko ste že izbrali, morate upoštevati, da resničnost in neresničnost obstajata na različne načine. Še vedno morate razločevati med pravilnim in napačnim, med pomembnim in nepomembnim, uporabnim in neuporabnim, resničnim in lažnim, sebičnim in nesebičnim.

Izbira med pravilnim in napačnim ne bi smela biti težavna, kajti vsakdo, ki si želi slediti mojstru, se je že odločil, da bo za vsako ceno izbral pravilno. Toda telo in človek sta dve različni zadevi, in človekova volja ni vedno enaka želji telesa. Ko si vaše telo nečesa zaželi, tedaj se ustavite in razmislite, ali si *vi* dejansko to želite. Kajti *vi* ste Bog, in hočete le to, kar hoče Bog. Zato se morate poglobiti vase in v sebi odkriti Boga ter prisluhniti njegovemu glasu, ki je vaš glas. Ne zamenjajte svojega telesa s samim seboj – ne fizičnega ne astralnega in ne mentalnega. Vsako telo se bo z namenom, da bi doseglo, kar hoče, pretvarjalo, da je Jaz. Toda vi jih morate spoznati, in sebe prepoznati kot njihovega gospodarja.

Ko je potrebno opraviti kakšno delo, hoče fizično telo počivati, se odpraviti na sprehod, jesti in piti. Človek, ki ne ve, si pravi: "Jaz to hočem narediti in jaz to moram narediti." Toda človek, ki ve, pravi: "Ta, ki to hoče, *nisem* jaz, in zato bo moral nekoliko počakati." Ob priložnosti, da bi komu po-

magali, telo pogosto začuti: “Koliko težav si bom nakopalo; naj to opravi nekdo drug.” Toda človek svojemu telesu odvrne: “Ne boš me oviralo, da bi opravil dobro delo.”

Telo je vaša žival – konj, ki ga jezdite. Zato morate z njim lepo ravnati in zanj lepo skrbeti. Ne smete ga preobremenjevati. Morate ga ustrezno hraniti; le s čisto hrano in pijačo. Skrbeti morate, da je vedno povsem čisto, brez najmanjše umazanije. Kajti brez popolnoma čistega in zdravega telesa se ne morete lotiti napornih priprav, ne morete zdržati tega nenehnega pritiska. Vselej morate vi biti tisti, ki nadzoruje telo, in ne da nadzira telo vas.

Astralno telo ima *svoje* želje – na kupe želja. Hoče, da bi postali jezni, govorili ostre besede, začutili ljubosumje, pohlep na denar, da bi zavidali drugim njihovo imetje, bili potrti. Vse to in še mnogo več preprosto hoče, a ne zato, ker bi vas hotelo prizadeti, ampak zato, ker so mu vseč silovite vibracije in njihovo stalno spreminjanje. Toda *vi* nočete nič od tega, in zato morate razločevati med svojimi hotenji in hotenjem svojega telesa.

Vaše mentalno telo si o sebi želi ponosno misliti, da je nekaj posebnega, misliti veliko nase in malo na druge. Celo potem, ko ga odvrnete od posvetnosti, še kar naprej skuša misliti nase in vas sili k razmišljanju o vašem lastnem napredku, namesto o mojstrovem delu in pomoči drugim. Med meditiranjem vam skuša po *svoji* volji vsiliti razmišljanje o najrazličnejših zadevah, namesto o eni sami, kar hočete vi. Vi niste ta um, kajti um je nekaj, kar uporabljate; zato je potrebno razločevati tudi tukaj. Nenehno morate ostati na preži, sicer boste omagali.

Okultizem ne pozna srednje poti med pravilnim in napačnim. Naj velja, kar hoče, storiti morate to, kar je prav, in ne tega, kar je narobe, pa naj nevedni mislijo in govorijo, kar hočejo. Poglobljati se morate v skrite zakone narave; in ko jih dojamete, morate naravnati po njih svoje življenje, a vselej z uporabo razuma in zdrave pameti.

Razločevati morate med pomembnim in nepomembnim. Bodite trdni kot skala, ko gre za pravilno in napačno, in pri nepomembnih zadevah vselej popuščajte. Kajti vselej morate ostati vljudni in prijazni, razumni in prilagodljivi, ter drugim dovoljevati enako polno svobodo, kot jo potrebujete sami zase.

Skušajte ugotoviti, česa se je vredno lotiti. A zavedajte se, da stvari ne smete soditi po velikosti. Neko majhno opravilo, ki neposredno koristi mojemu delovanju, je precej vrednejše od velikega dejanja, ki ga bo občudoval ves svet. Razločevati morate ne le med koristnim in nekoristnim, temveč tudi med bolj koristnim in manj koristnim. Nahraniti revne je dobro, plemenito in koristno delo, toda hranjenje njihovih duš je še plemenitejše in koristnejše od hranjenja njihovih teles. Vsak bogataš lahko nahrani telo, dušo pa le tisti, ki vedo. Če veste, potem je vaša dolžnost, da tudi ostalim pomagate izvedeti.

Če ste še tako modri, vas na tej Poti čaka še veliko učenja. Toliko, da morate še vedno razločevati in skrbno tehtati, česa se je vredno učiti. Vse znanje je koristno, in nekega dne ga boste dosegli vsega. A dokler ga imate le nekaj, poskrbite, da bo to njegov najkoristnejši del. Bog je modrost in ljubezen; in več kot premorete modrosti, več Boga lahko izrazite. Preučujte torej, vendar najprej tisto, kar vam bo najbolj pomagalo pri pomoči drugim. Med preučevanjem ostanite potrpežljivi, a ne zato, da bi ljudje morda mislili, kako modri ste, ali morda celo, kako ste srečni, ker ste modri, temveč zato, ker lahko le moder človek modro pomaga. Če ne veste, lahko povzročite več škode kot koristi, pa če bi še tako radi bili v pomoč.

Razločevati morate med resnico in lažjo. Naučiti se morate iskreno slediti resnici v mislih, besedah in dejanjih.

Zlasti v mislih; kar pa ni lahko, kajti na svetu je mnogo zmotnih misli, veliko nespametnega praznoverja. Kogar to zaslužnji, ne more napredovati. Zato neki misli ne smete slediti samo zaradi tega, ker to počnejo drugi, ali zato, ker so stoletja verjeli vanjo, ali pa zaradi tega, ker je zapisana v neki

knjigi, ki jo imajo za sveto. Sami morate razmisliti o njej in sami presoditi, ali je razumna. Zapomnite si, da četudi se glede nečesa strinja tisoč ljudi, njihovo mnenje nič ne velja, če o tem ničesar ne vedo. Kdor se odloča za pot, se mora naučiti samostojnega razmišljanja, kajti praznoverje je zlo, eno največjih na svetu, eden od okov, ki jih morate povsem odvreči.

Vaše razmišljanje o drugih mora slediti resnici. Ne sme se vrteti okoli tega, česar ne veste. Ne domnevajte, da drugi nenehno razmišljajo o vas. Če nekdo stori nekaj, za kar menite, da vam bo škodilo, ali nekaj izjavi, za kar menite, da zadeva vas, ne pomislite takoj: "Hotel mi je škodovati." Najverjetneje na vas sploh ni pomislil, kajti vsaka duša ima svoje lastne težave, zato se njene misli v glavnem vrtijo okoli nje same. Če nekdo z vami jezno govori, ne pomislite: "Sovraži me, hoče me prizadeti." Verjetno se je razjezil zaradi nekoga oz. nečesa drugega, in ker sta se slučajno srečala, je zlil svojo jezo na vas. Njegovo ravnanje je neumno, kajti jeza je neumna, toda vi o njem ne smete razmišljati mimo resnice.

Ko postanete mojstrov učenec, lahko resnico svoje misli vselej preizkusite tako, da jo primerjate z njegovo. Kajti učenec je eno s svojim mojstrom, in da bi videl, ali sta misli skladni, mora storiti le to, da svojo misel postavi ob bok mojstrov. Če nista, potem je njegova zmotna, zaradi česar jo takoj spremeni, kajti mojstrova misel je popolna, saj on ve vse. Tisti, ki jih mojster še ni sprejel, tega ne morejo biti povsem deležni, vendar pa si lahko v veliki meri pomagajo tako, da pogosto skušajo pomisliti: "Kaj bi si o tem mislil mojster? Kaj bi on v teh razmerah rekel ali storil?" Kajti nikoli ne smete storiti, reči ali pomisliti nečesa, za kar si ne morete predstavljati, da bi lahko storil, rekel ali pomislil tudi mojster.

Tudi kadar govorite – natančno in brez pretiravanja – morate slediti resnici. Nikoli ne pripisujte določenega nagiba komu drugemu; njegove misli pozna le mojster. Pri njegovem delovanju ga morda vodi razlog, na katerega nikoli ne bi pomislili. Če o kom izveste kakšno zgodbo je ne širite dalje. Morda ni resnična; pa tudi če je, je prijaznejše, če ničesar ne poveste. Preden spregovorite, dobro premislite, sicer boste zašli v nenatančnost.

Sledite resnici pri svojem delovanju. Nikoli se ne pretvarjajte, da ste nekaj drugega od tega, kar dejansko ste, kajti vsako pretvarjanje ovira čisto svetlobo resnice, tako da ne more zasijati skozi vas kot sončni žarek skozi čisto steklo.

Razločevati morate med sebičnim in nesebičnim. Kajti sebičnost ima številne oblike, in ko pri kakšni pomislite, da ste se sebičnosti dokončno znebili, se pojavi v drugi obliki, močnejša kot kdajkoli. Toda sčasoma vas bodo misli o pomoči drugim tako izpolnile, da ne boste več imeli ne moči ne časa, da bi razmišljali o sebi.

Razločevati pa morate še nekaj drugega. Naučiti se prepoznati Boga v vsakem in vsem, ne glede na to, če je navzven morda videti hudoben. Vaša pomoč lahko steče skozi to, kar vaju z vašim bratom povezuje; in to je božansko življenje. Naučite se ga prebuditi v njem; naučite se nagovoriti ga v njem: tako boste svojemu bratu prihranili zmoto.

Brezželjnost

Za mnoge je doseganje brezželjnosti težavna naloga, saj svoje želje zamenjujejo s tem, kar so oni sami. Kot da brez čutenja določenih želja, nagnjenj in zavračanj tudi sami ne bi obstajali. A to velja le za tiste, ki še niso videli mojstra. V svetlobi njegove svete prisotnosti izgine vsaka želja, razen ta, da bi postali podobni njemu. In če hočete, lahko brezželjnost dosežete, še preden vas doleti sreča in se z mojstrom srečate iz oči v oči. Razločevanje vam je že razkrilo, da bogastvo in moč, ki si ju želi večina ljudi, nista vredna toliko, da bi ju bilo vredno imeti. Ko to sami resnično začutite, ne samo o tem govorite, dejansko izginejo vse želje po njiju.

Do sem je vse preprosto; zahteva le vaše razumevanje. Toda obstajajo posamezniki, ki se odpovejo zemeljskim ciljem z namenom, da bi dosegli nebesa oziroma se na osebni ravni rešili ponovnega rojstva. Te napake ne smete storiti. Če ste povsem pozabili nase, tedaj ne morete razmišljati o tem, kdaj se boste osvobodili ali kakšna nebesa vas čakajo. Vedite, da vsaka sebična želja ustvari navezanost, ne glede na to, kako visoko je zastavljen vaš cilj. In dokler se je ne znebite, niste povsem svobodni, da bi se lahko predali mojstrovemu delu.

Ko želje za sebe prenehajo, še vedno lahko delujete iz želje, da bi videli rezultate svojega dela. Ko komu pomagate, hočete videti, koliko ste pri tem uspeli. Morda pričakujete celo to, da bi to opazili tudi drugi in vam bili hvaležni. Toda to je še vedno želja, pa tudi pomanjkanje zaupanja. Kadar svojo moč namenite pomoči, uspeh ne more izostati, pa če ga vi lahko vidite ali ne. Če poznate Zakon, veste, da mora biti tako. Zato morate pravilno delovati zaradi tega, ker je tako prav, in ne zaradi tega, ker pričakujete nagrado. Delovati morate zaradi delovanja samega, in ne v upanju, da boste dosegli uspeh. Predati se morate služenju svetu, ker ga ljubite in si ne morete pomagati, da se mu ne bi predali.

Ne želite si psihičnih moči; te se bodo pojavile, ko bo mojster ocenil, da so dobre za vas. Njihov prezgodnji prihod pogosto s seboj prinese precejšnje težave. Njihov imetnik pogosto postane tarča zavajajočih naravnih duhov, ali pa si prične domišljati, da je nezmotljiv. V vsakem primeru lahko čas in energijo, namenjeno njihovem pridobivanju, raje namenimo pomoči drugim. Pojavile se bodo z razvojem – *morajo* se pojaviti. In če mojster vidi, da bi bilo dobro za vas, če bi jih uporabljali že prej, potem vam bo povedal, kako jih lahko varno razvijete. Dotlej pa vam bo bolje brez njih.

Paziti se morate tudi določenih malih želja, značilnih za vsakdanje življenje. Nikoli si ne želite, da bi blesteli ali bili videti pametni. Ne želite si veliko govoriti. Dobro je govoriti malo, še bolje ne reči ničesar, razen če niste povsem prepričani, da je to, kar bi radi povedali, resnicoljubno, prijazno in v pomoč. Skrbno premislite, ali to, kar nameravate povedati, premore vse troje. Če ne, tedaj molčite.

Dobro je, da si že zdaj prizadevate za to, da skrbno premislite, preden spregovorite. Potem ko boste dosegli posvečenje, boste morali paziti na vsako besedo, sicer boste povedali kaj, česar ne bi smeli. Veliko običajnega govorjenja je nepotrebna in neumna; kadar zaide v opravljanje, je zlobno. Zato se raje navadite poslušati, kot pa govoriti. Ne ponujajte svojega mnenja, razen če ste neposredno nagovorjeni. V eni povedi bi lahko spo-

sobnosti strnili tudi takole: vedeti, drzniti se, hoteti, molčati. In prav slednja od vseh štirih je najtežja.

Naslednja splošno razširjena želja, ki jo morate neizprosno zatreti, je želja po vpletanju v zadeve drugih. Kar nekdo počne, govori ali verjame, ni vaša zadeva. Naučiti se morate, da ga pustite povsem pri miru. Vso pravico imate do svobode mišljenja, govora in delovanja, dokler se ne vmešava v zadeve drugih. Sami zahtevate svobodo, da lahko počnete to, kar se vam samim zdi primerno. Enako svobodo morate dopustiti tudi drugemu. In ko jo izrazi, nimate pravice, da bi mu to oporekali.

Če mislite, da ne ravna prav, mu lahko ob kakšni primerni priložnosti na samem in zelo vljudno poveste, zakaj tako mislite. Morda ga boste prepričali. Vendar pa v številnih primerih celo to predstavlja neprimerno vmešavanje. O tej zadevi nikakor ne smete klepetati z nekom tretjim, kajti to je izjemno škodljivo ravnanje.

Kadar ste priča krutemu ravnanju z otrokom ali živaljo, je vaša dolžnost, da posredujete. Kadar opazite, da nekdo krši državni zakon, morate obvestiti oblasti. Če koga poučujete, lahko postane vaša dolžnost, da ga prijazno opozorite na njegove napake. Sicer pa razen v takšnih primerih skrbite zase in razvijajte krepost molčečnosti.

Dobro ravnanje

Mojster predstavlja šest zahtev, ki so še posebej pomembne za dobro ravnanje:

- 1. Nadzorovanje uma.*
- 2. Nadzorovanje delovanja.*
- 3. Strpnost.*
- 4. Vedrina.*
- 5. Osredotočenost na cilj.*
- 6. Zaupanje.*

(Vem, da se nekatere od teh pogosto prevajajo različno, tako kot tudi imena za štiri sposobnosti; vendar pa sam vselej sledim tistemu poimenovanju, ki mi ga posreduje sam mojster.)

1. Nadzorovanje uma

Sposobnost brezželjnosti izraža zahtevo po nadzorovanju astralnega telesa, kakor tudi mentalnega telesa. Pomeni nadzorovanje temperamenta, tako da ne bi čutili jeze ali nepotrpežljivosti. Pomeni nadzorovanje samega uma, tako da lahko mišljenje vselej poteka umirjeno in tekoče. In pomeni nadzorovanje živcev (s pomočjo uma), tako da se čim manj razdražijo.

Slednje je težko doseči, saj se med pripravami na Pot ne morete izogniti čedalje večji občutljivosti svojega telesa in živcev, ki jih z lahkoto vznemiri vsak zvok, stres ali pritisk. Vendar pa se morate potruditi in storiti vse, kar je v vaši moči.

Umirjen um pomeni tudi to, da se lahko brez strahu soočate s preizkušnjami in težavami na Poti. Pomeni tudi trdnost, tako da lahko osvetlite težave, ki niso prihranjene nikomur, ter se izognete neprestani zaskrbljenosti zaradi drobnih zadev, v kateri številni ljudje preživijo večino svojega časa. Mojster uči, da niti najmanj ni pomembno, kaj se človeku dogaja navzven. Žalost, težave, bolezen, izgube – vse to ne sme postati nič posebnega. Ne smete dovoliti, da bi vplivale na spokojnost vašega uma. So rezultat preteklega delovanja. Ko se pojavijo, jih morate sprejeti vedro, z zavedanjem, da je vsakršna nadloga prehodna in da je vaša dolžnost neprestano ohranjanje veselja in miru. Pripadajo vašim preteklim življenjem, ne temu. Ne morete jih spremeniti, zato ne bi ničesar dosegli, če bi se zaradi njih vznemirjali. Mislite raje na to, kaj počnete sedaj, kajti to ustvarja dogodke vašega naslednjega življenja; to pa *lahko* spremenite.

Nikdar si ne dovolite čutiti žalosti ali potrnosti. Potrnost je napaka, saj okuži druge in jim oteži življenje, do česar nimate pravice. Zato jo, kadarkoli se pojavi, takoj zavrzite.

Svoje mišljenje morate nadzorovati še na nek drug način. Ne smete si dovoliti raztresenosti. Karkoli že počnete, usmerite v to svoje mišljenje, tako da boste delo lahko opravili popolno. Ne dovolite, da bi se vam um polenil, pač pa v njegovem ozadju vselej ohranjajte dobre misli, ki bodo pripravljene stopiti v ospredje, ko bo svoboden.

Vsak dan uporabljajte moč svojega mišljenja v dober namen. Bodite sila, ki deluje v smeri evolucije. Vsak dan pomislite na tiste, za katere veste, da so žalostni, da trpijo ali da potrebujejo pomoč, in nanje izlivajte ljubeče misli.

Varujte svoj um pred ponosom, kajti ponos izhaja le iz nevednosti. Človek, ki ne ve, misli, da je velik, ker je opravil to ali ono pomembno dejanje. Moder človek ve, da je velik edino Bog in da je vse dobro delo le Njegovo delo.

2. Nadzorovanje delovanja

Če je vaše mišljenje takšno, kot bi tudi moralo biti, potem boste le redko naleteli na težave pri svojem delovanju. A zavedajte se, da se mora mišljenje, če hoče biti v pomoč človeštvu, odraziti skozi delovanje. Ne smete se predajati lenobi, temveč stalno delujte, usmerjeni k dobremu. Vendar pa vse to počnite v svojem lastnem imenu – ne v imenu koga drugega, razen če vam dovoli in mu tako pomagata. Dovolite, da vsakdo opravi svoje delo na svoj poseben način. Bodite vselej pripravljen nuditi pomoč, kjer je potrebna, vendar se nikoli ne vmešavajte. Številni ljudje se najtežje naučijo, da se ne vtikajo v zadeve drugih, a prav to je tisto, kar morate storiti.

S prevzemanjem pomembnejšega dela ne smete zanemariti svojih običajnih dolžnosti, kajti dokler jih ne opravite, drugega služenja ne morete prevzeti. Novih posvetnih dolžnosti si ne bi smeli več nalagati; tiste pa, ki ste si jih že, morate izpolnjevati do popolnosti. Dolžnosti, ki so vam jasne in razumne, ker jih sami začutite, in ne namišljene, ki vam jih skušajo vsiliti drugi. Če naj bi pripadali Njemu, tedaj morate vsakdanje delo opraviti bolje od drugih, ne slabše. Kajti to morate tudi zaradi Njega.

3. Strpnost

Postati morate popolnoma strpni do vseh in svoje srce odpreti prepričanjem pripadnikov drugih veroizpovedi, enako kot svoji lastni, kajti njihova vera vodi do najvišjega ravno tako kot vaša. In da bi lahko pomagali vsem, morate vse tudi razumeti.

Da pa bi lahko dosegli to popolno strpnost, se morate najprej osvoboditi pobožnjaštva in praznoverja. Dojeti morate, da obredi niso nujni, sicer boste mislili, da ste nekako boljši od onih, ki jih ne izvajajo. Ne smete obsojati teh, ki se jih še vedno oklepajo. Naj počnejo, kar hočejo, le da ne

nadlegujejo vas, ki poznate resnico. Ne smejo vas skušati prisiliti v to, kar ste že prerasli. Dopusčajte vse, do vsega bodite prijazni.

Sedaj ko ste odprli oči, se vam bodo določena prepričanja in obredi, ki ste jih nekoč opravljali, morda zazdeli nesmiselni. Morda dejansko tudi so. A četudi jih sedaj ne opravljate več, ohranite spoštljiv odnos do njih zaradi vseh tistih dobrih duš, ki jim še pomenijo nekaj. Opravljajo določeno vlogo in imajo svojo vrednost. So kot tiste dvojne črte, ki so vas na začetku šolanja vodile, da ste pisali pokončno in enakomerno, dokler se niste naučili dobro in svobodno pisati brez njih. Bil je čas, ko ste jih potrebovali; a sedaj je ta čas minil.

Velik učitelj je nekoč zapisal: “Ko sem bil otrok, sem govoril kot otrok, dojemal kot otrok, razmišljal kot otrok; toda ko sem zrasel, sem otroške zadeve opustil.” Pa vendar nekdo, ki je pozabil na svoje otroštvo in izgubil naklonjenost do otrok, ni človek, ki bi lahko otroke učil ali jim pomagal. Zato prijazno, vljudno, strpno sprejemajte vse; toda vsakogar enako, budista ali hindujca, džainista ali juda, kristjana ali muslimana.

4. Vedrina

Svojo karmo morate prenašati vedro, ne glede na to, kakšna je. Če vas doleti trpljenje, sprejmite to kot čast, saj dokazuje, da so Gospodje karme mnenja, da ste sposobni priskočiti na pomoč. Kakorkoli je že težko, bodite hvaležni, da ni še težje. Vedite, da ste mojstru le malo v pomoč, dokler ne izčrpate svoje škodljive karme in postanete svobodni. S tem, ko ste se mu ponudili, ste zaprosili, da bi se vaša karma pospešila, tako da morate sedaj v enem ali dveh življenjih predelati to, kar bi sicer v stotih. Toda, da bi jo predelali kar najučinkoviteje, jo morate prenašati vedro, radostno.

Še nekaj. Znebiti se morate vsakršnega občutka za lastnino. Zaradi karme lahko izgubite to, kar imate najraje – tudi ljudi, ki jih najbolj ljubite. Celo tedaj morate ohraniti vedrino – pripravljeni na ločitev od vsega in vsakogar. Mojster mora pogosto izliti svojo moč na druge skozi svojega služab-

nika. Tega ne more, če se služabnik predaja potrnosti. Zato mora vedrina postati pravilo.

5. *Osredotočenost na cilj*

Edino, čemur morate slediti, je to, da opravite mojstrovo delo. Če se na vaši poti pojavi drugo opravilo, potem na prvega vsaj ne smete pozabiti. A pravzaprav vam vaše poti *ne more* prekrižati kaj drugega, saj je vsako koristno, nesebično opravilo delo mojstra, zato ga morate opraviti zaradi nje-ga. In medtem ko ga opravljate, morate vanj vložiti vso svojo pozornost, da bi ga lahko opravili kar najbolje. Isti učitelj je tudi zapisal: “Karkoli že počneš, počni to *srčno*, kot da je namenjeno Gospodu in ne ljudem.” Pomislite, kako bi se lotili nekega opravila, če bi vedeli, da se bo pojavil mojster in ga pregledal. Na tak način se morate lotiti vsega, kar delate. Tisti, ki največ vedo, tudi najbolje razumejo pomen teh besed. Podobno sporoča še neka druga, precej starejša misel: “Kakršnokoli delo že najde tvoja roka, vloži vanj vso svojo moč.”

Osredotočenost na cilj pomeni tudi to, da vas ne bi smelo nič, niti za trenutek, odvrniti od Poti, na katero ste bili stopili. Odvrniti vas ne smejo nobene skušnjave, nobeno posvetno ugodje, celo nobena posvetna radost. Kajti doseči morate, da sami postanete eno s Potjo. Tako zelo mora postati del vaše narave, da več ne razmišljate o tem, da ji sledite ali da bi se odvrnili od nje. Zanj ste se odločili kot monada⁴. Če bi se od nje odvrnili, bi to pomenilo, da ste se odvrnili od samega sebe.

6. *Zaupanje*

Zaupati morate svojemu mojstru; zaupati morate samemu sebi. Če ste spoznali mojstra, mu boste v popolnosti zaupali skozi številna življenja in smrti. Če ga še niste spoznali, morate vseeno poskušati s tem, da bi mu lahko zaupali, kajti če mu ne boste zaupali, tudi on ne bo mogel vam pri-

⁴ Monada – V okultizmu beseda *monada* (povezanost, eno) pogosto označuje povezano triado *atma-budi-manas*, nesmrtni del človeka, ki se inkarnira v nižja kraljestva.

skočiti na pomoč. Brez popolnega zaupanja ni celovitega pretoka ljubezni in moči.

Zaupati morate samemu sebi. Pravite, da se še predobro poznate. Če tako čutite, potem se ne poznate. Poznate le krhko zunanjo lupino, ki je pogosto končala v blatu. Toda vi – resnični vi – ste iskra Božjega ognja. In Bog, ki je vsemogočen, je v vas. Zaradi tega ne obstaja nič, česar ne bi mogli narediti, če to le hočete. Recite si: “Kar je dosegel človek, to lahko človek doseže. Sem človek, pa tudi Bog v človeku. To lahko opravi, in tudi bom.” Kajti če naj bi hodili po poti, morate biti kot kaljeno jeklo.

Ljubezen

Od vseh sposobnosti je ljubezen najpomembnejša. Kajti s svojim razvojem človeka na določeni točki prisili k razvijanju ostalih treh sposobnosti. Te same zase ne bi mogle obstajati. Ljubezen se pogosto razume kot močna želja po osvoboditvi iz kroga rojstev in smrti ter po združitvi z Bogom. A takšna predstavitev ljubezen prikazuje kot sebično in le delno predstavi namen njenega obstoja. Ljubezen ni želja, temveč bolj volja, namera, odločnost. Za uspešno delovanje mora prežeti celotno vašo naravo, tako da ne morete več čutiti drugega. Je dejansko volja, postati eno z Bogom. Ne zato, da bi lahko pobegnili od zaskrbljenosti in trpljenja, temveč da bi v svoji globoki ljubezni do njega lahko delovali skupaj z njim in tako kot on. Ker je on ljubezen, se morate povsem izpolniti z nesebičnostjo in tudi ljubeznijo, da bi lahko postali eno z njim.

V vsakdanjem življenju to pomeni dvoje: prvič, paziti morate, da ne bi škodovali nobenemu živemu bitju; in drugič, vselej morate biti pripravljeni izkoristiti priložnost za pomoč drugim.

Prvič, ne škodovati. Tri grehe pozna svet, ki povzročijo več škode kot vsi ostali grehi skupaj – opravljanje, krutost in praznoverje. Kajti to so grehi

proti ljubezni. Človek, ki naj bi svoje srce izpolnil z ljubeznijo do Boga, se jih mora nenehno varovati.

Poglejte, kaj povzroča opravljanje. Začne se s slabo mislijo, in že to je samo po sebi obsodbe vredno dejanje. Kajti v vsem in vsakomur obstaja dobro; v vsem in vsakomur obstaja zlo. Z mislimi lahko okrepimo ali eno ali drugo. Tako lahko razvoj ali spodbudimo ali zavremo; lahko sledimo volji Logosa⁵ ali pa se mu upiramo. Če o drugem razmišljate slabo, počnete hkrati troje škodljivih stvari:

1. V svoje okolje namesto dobrih misli vnašate slabe, in tako povečujete trpljenje sveta.

2. Če v drugem dejansko obstaja zlo in če na to mislite, zlo le še okrepite in nahranite. Tako vaš brat ne postaja boljši, temveč slabši. Toda običajno v njem ni zla, saj si to zgolj domišljate. Zato vaša slaba misel napeljuje vašega brata k napačnemu delovanju, kajti če še ni popoln, ga k temu napeljujete s svojo mislijo.

3. Svoj lastni um namesto z dobrimi mislimi polnite s slabimi, s tem zavirate svojo lastno rast. Tistim, ki lahko vidijo, se namesto v lepi in prijetni luči kažete v nelepi in mračni.

Opravljevec se ne zadovolji le s povzročanjem škode sebi in svoji žrtvi, temveč skuša na vsak način pri svojem škodljivem delovanju pridobiti sodelavce. Zato drugim zavzeto pripoveduje svojo pokvarjeno zgodbo v upanju, da ji bodo verjeli. Tako se mu drugi pridružijo v izlivanju slabih misli na ubogega trpina. In to se dogaja dan za dnem. A tega ne počne en sam človek, temveč tisoči. Ali zdaj razumeš, kako nizkoten, strašen je ta greh? Moraš se mu v celoti izogniti. Nikdar o nikomer ne govori ničesar slabega. Ne prisluhni človeku, kadar govori slabo o drugem, temveč prijazno reci: "Morda to ni res; pa tudi če je, je prijazneje o tem ne govoriti."

⁵ Logos – Beseda *logos*, ki v grščini pomeni *beseda*, ima v ezoterični filozofiji različne pomenne. Tu se pojavlja kot oznaka za manifestirano božanstvo oziroma duhovno entiteto v ozadju našega sončnega sistema.

Sedaj pa o krutosti. Obstajata dve vrsti, namerna in nenamerna. Namerna krutost je premišljeno povzročanje bolečine drugemu živemu bitju. To je največji greh od vseh – dejanje, bolj hudičevo kot človekovo. Dejali boste, da česa takega ne more počenjati nihče. Toda ljudje so to pogosto počeli, in še kar naprej počnejo vsak dan. To so počeli inkvizitorji; v imenu svoje vere so to počeli mnogi pobožni ljudje. To počnejo vivisektorji; mnogi učitelji to počnejo iz navade. Vsi ti ljudje skušajo opravičiti svojo krutost, češ da je tak običaj. Vendar pa zločin zato ni nič manjši, ker je razširjen. Karma ne upošteva običajev; in karma krutosti je najstrašnejša od vseh. V Indiji se na takšne običaje vsaj ne morejo izgovarjati, saj vsi dobro poznajo spoštovanje načela neškodljivosti. Usoda krutosti mora doleteti tudi vsakogar, ki namerno ubija Božja bitja in to imenuje “šport”.

Vem, da sami takšnih dejanj ne boste izvajali in da se boste ob vsaki priložnosti iz ljubezni do Boga jasno opredelili proti njim. Vendar pa tako kot pri delovanju obstaja tudi krutost pri govoru. In človek, ki namerno govori tako, da bi prizadel drugega, s tem povzroči škodljivo dejanje. Tudi tega vi sami ne boste počeli, vendar pa neprevidna beseda včasih povzroči enako škodo kot zlonamerna. Zato morate biti pozorni na nenamerno krutost.

Običajno se pojavi zaradi nepremišljenosti. Človek je tako požrešen in poln pohlepa, da nikoli niti ne pomisli na trpljenje, ki ga povzroči drugim, kadar premalo plača ali ko na pol izstrada svojo ženo in otroke. Nekdo drug se ukvarja zgolj s svojim lastnim poželenjem in ga le malo zanima, koliko duš in teles uniči, da bi ga potešil. Le zato, da bi si prihranil nekaj minut dela, človek ne plača svojih delavcev v dogovorjenem roku in ne razmišlja o težavah, ki jim jih tako nakoplje. Toliko trpljenja povzroči že neskrbnost – odsotnost razmišljanja o tem, kako bo neko delovanje vplivalo na druge. Toda karma ne pozablja in ne upošteva tega, da je nekdo nekaj pozabil. Če hočeš stopiti na Pot, moraš razmišljati o posledicah tega, kar počneš, sicer boš kriv zaradi nepremišljene krutosti.

Obstaja še eno veliko zlo, ki je povzročilo številna izjemno kruta dejanja, praznoverje. Kadar zaslužni človeka, ta prezira modrejše od sebe in jih sili, da bi počeli enako kot on. Pomislite na strahotno klanje, ko je zaradi praznoverja potrebno žrtvovati živali, in še na bolj kruto praznoverje, da se človek mora hraniti z mesom. Pomislite, kako se zaradi praznoverja ravna s tlačnimi sloji v naši ljubljeni Indiji, in kako lahko ta zla lastnost porodi brezsrčno krutost celo med tistimi, ki spoštujejo načelo bratstva. Ljudje so pod vplivom nočne more praznoverja mnoge zločine storili prav v imenu Boga ljubezni. Zato bodite zelo previdni in se ga takoj znebite že ob najmanjšem znaku njegove prisotnosti.

Teh treh velikih zlih dejanj se morate izogibati, saj predstavljajo greh zoper ljubezen, kar onemogoča vsakršen napredek. Pa ne le, da se morate vzdržati zla, tudi dobrega delovanja se morate dejavno lotiti. Izpolniti vas mora silovita želja po služenju, tako da boste vedno in povsod pripravljeni priskočiti na pomoč – ne le človeku, temveč tudi živalim in rastlinam. Služiti morate pri majhnih vsakdanjih opravilih, tako da se lahko služenju privadite in ne zamudite redkih priložnosti za pomoč pri pomembnih dejanjih. Kajti če hrepenite po tem, da bi bili eno z Bogom, to ni zaradi vas samih, ampak zato, da bi bili kanal, skozi katerega se lahko na soljudi pretaka njegova ljubezen.

Kdor hodi po poti, ne živi zaradi samega sebe, temveč zaradi drugih. Poza bi nase, da bi lahko služil drugim. Je pero v roki Boga, da se skozenj lahko pretaka njegova misel in se izrazi v svetu tukaj spodaj, kar brez peresa ne bi bilo mogoče. Peresa, ki je hkrati tudi živo pero ognja in ki v svet izžareva božansko ljubezen ter napolnjuje človekovo srce.

Modrost, ki vas pripravlja za nudenje pomoči, volja, ki usmerja modrost, ljubezen, ki navdihuje voljo – to so vaše sposobnosti. Volja, modrost in ljubezen so trije vidiki Logosa. In vi, ki se hočete pridružiti služenju njemu, morate te vidike posredovati dalje v svet.

Počakati na mojstrovo besedo,
opaziti skrito svetlobo;
slediti njegovim ukazom
sredi največjega boja;
odkriti njegov najmanjši namig
nad glavami množice;
slišati njegov najtišji šepet
sredi največjega hrupa sveta.

AT THE FEET OF THE MASTER

Jidduja Krishnamurtija, ki se je rodil 12. maja 1895 v Mandanapalle v Južni Indiji v brahminski družini, je leta 1909 na obali v Adyar-ju "odkril" C. W. Leadbeater. Okoli leta 1889 naj bi H. P. Blavatsky povedala nekaterim svojim študentom, da je eden od namenov teozofskega gibanja tudi ta, da pripravi človeštvo na prihod Gospoda Maitreye, Učitelja Sveta

vodnarjeve dobe. Po njeni smrti sta Annie Besant in Charles W. Leadbeater menila, da morata nadaljevati s tem delom, kar je pomenilo pripravo učenca, ki bo služil kot nosilec za Učitelja. Tako sta Jiddu-ja pri 13-ih letih posvojila in ga poslala na šolanje v Anglijo. Leta 1911 sta ga postavila na čelo na novo ustanovljene organizacije *The Order of the Star in the East* (Red Zvezde). Pred tem je šel Jiddu skozi posebno šolanje pod vodstvom C. W. Leadbeatra, med katerim naj bi prišlo tudi do stika z Mojstrom, rezultat katerega je tudi zapis, ki ga je C. W. Leadbeater uredil in izdal pod naslovom "Ob nogah učitelja".

Leta 1929 je Jiddu zavrnil vlogo Učitelja Sveta, kakor so jo videli in izoblikovali tedanji voditelji in številni člani Teozofskega društva in razpustil *Red Zvezde*. Takrat je izjavil: "Resnica je dežela brez poti in ne morete se ji približati po nobeni poti, z nobeno religijo ali sekto. ... Ker je Resnica brezmejna, nepogojena, nedostopna po kateri koli poti, je ni mogoče organizirati; in prav tako ne bi smeli oblikovati kakršne koli organizacije, ki bi ljudi vodila ali silila na katero koli določno pot. ... Moja edina skrb je ta, da vzpostavim absolutno, nepogojeno svobodo človeštva." Krishnamurti je svoje nadaljnje delo posvetil učenju človeštva, kako naj doseže to svobodo. Povsem se je posvetil dejavni vlogi neodvisnega predavatelja in pisca.

Jiddu Krishnamurti je umrl 17. februarja 1986. Njegova predavanja, razgovori, članki in pisma so ohranjeni v okoli 70-tih knjigah in stotinah audio in video posnetkih.